

ОСНОВИ ІСТОРІЇ І ТЕОРІЇ РЕСТАВРАЦІЇ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>02 Культура і мистецтво</i>
Спеціальність	<i>023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація</i>
Освітня програма	<i>Образотворче мистецтво</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)/заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>4 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кредитів ЄКТС/ 120 год.</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>залік</i>
Розклад занять	<i>Лекції (один раз кожного тижня починаючи з 1-го тижня), Практичні заняття (один раз кожного тижня, бажано після лекції) Для заочників згідно графіку сесії</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: доктор мистецтвознавства, професор, Оляніна Світлана Валеріївна s.olianina@kpi.ua Практичні: доктор мистецтвознавства, професор, Оляніна Світлана Валеріївна s.olianina@kpi.ua</i>
Розміщення курсу	<i>https://classroom.google.com/c/MzE5NTE1Njc3MzI2</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Мета курсу: дисципліна «Основи історії і теорії реставрації творів мистецтва» вивчається задля формування загальних уявлень про історію реставрації як специфічну сфери людської діяльності, розуміння місця реставрації в культурі, здатності орієнтуватися в основних видах руйнації пам'яток та розуміння меж і наслідків реставраційного втручання, вплив реставраційного втручання на сприйняття та інтерпретацію мистецької спадщини і художньої культури у цілому.

Предмет дисципліни: предметом вивчення навчальної дисципліни «Основи історії і теорії реставрації творів мистецтва» є основні поняття та принципи реставрації, історія реставрації, як специфічного виду людської діяльності з найдавніших часів до XVIII ст., розвиток реставрації у Західній Європі XVIII–XIX ст., еволюція поглядів на мету і завдання реставрації у XX ст., наслідки реставраційного втручання для історичної достовірності твору мистецтва, принципи і методи реставрації творів образотворчого мистецтва.

В результаті засвоєння кредитного модуля студенти мають продемонструвати такі програмні результати навчання:

Здатність розуміти базових принципів реставрації архітектури і творів мистецтва в культурах Заходу і Сходу.

Здатність самостійно розрізняти сліди природного старіння, впливу середовища і реставраційних втручань у творах мистецтва.

Вміння чітко розрізняти реставрацію (з елементами реконструкції) та реконструкцію повністю зруйнованих об'єктів.

Знання наслідків реставраційного втручання в матеріальну структуру найвідоміших пам'яток архітектури і мистецтва.

Вміння самостійно оцінювати вплив реставраційного втручання на розуміння та інтерпретацію мистецької спадщини і художньої культури у цілому.

Застосовувати набуті знання під час міжкультурної комунікації.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна викладається в 1-му семестрі 4-го курсу навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Для опанування предмета потрібні знання з історії світового мистецтва, історії декоративно-прикладного мистецтва, історія книжкового мистецтва. Курс не залежить від інших навчальних дисциплін в структурно-логічній схемі освітньої програми.

3. Зміст навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практичні	СРС
Розділ 1. Історія реставрації як специфічної сфери людської діяльності				
Тема 1.1. Поняття реставрації творів мистецтва	6	2	2	2
Тема 1.2. Розвиток реставрації у Західній Європі XVIII–XIX ст.	6	2	2	2
Тема 1.3. Реставрація пам'яток у Східній Європі XVIII–XIX ст.	12	4	4	4
Тема 1.4. Формування основ наукової реставрації у XX ст.	6	2	2	2
Тема 1.5. Еволюція реставраційної галузі у XX ст.	12	4	4	4
Тема 1.6. Основні положення теорії реставрації	6	2	2	2
Разом за розділом 1	48	16	16	16
Розділ 2. Реставраційне втручання та його проблематика				
Тема 2.1. Методологічні проблеми реставрації і реконструкції архітектурної спадщини	6	2	2	2
Тема 2.2. Вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на стан збереженості мистецького твору	6	2	2	2
Тема 2.3. Види руйнації творів мистецтва	6	2	2	2
Тема 2.4. Консервація як етап реставраційного втручання	6	2	2	2
Тема 2.5. Вплив консерваційних заходів на стан	6	2	2	2

твору				
Тема 2.6. Розкриття	6	2	2	2
Тема 2.7. Зміни твору під час процесів розкриття	6	2	2	2
Тема 2.8. Естетична реінтеграція, різновиди доповнення втрат	6	2	2	2
Тема 2.9. Музей та його місце у системі охорони і збереження пам'яток	6	2	2	2
Тема 2.10. Реставрація і суспільство	4	2		2
Разом за розділом 2	58	20	18	20
Залік	14		2	12
Всього годин	120	36	36	46

4. Навчальні матеріали та ресурси

12. Рекомендована література

Базова

1. Ганзенко Л.Г. Методологічні засади реставрації пам'яток культури і творів образотворчого мистецтва // Українська Академія мистецтва: Дослідницькі та науково-методичні праці. – Вип. 3. – К.: УАМ, 1996. – С.37–40.
2. Пам'яткознавство: правова охорона культурних надбань: зб. док./ упоряд.: Л.В.Прибега (кер. проекту) [та ін.]. К.: Ін-т культурології Акад. мистец. України, 2009. 416 с.
3. Тимченко Т.Р. Київська школа реставрації станкового малярства (1920-1930 рр.). // Пам'ятки України. – 2001. – Ч.4. – С. 48-71.
4. Культурна спадщина України. Правові засади збереження, відтворення та охорони культурно-історичного середовища. /Збірник офіційних документів. – К.: Істина, 2002. – 336 с.
5. Мистецтво в обороні: Колективна монографія. Київ: Фенікс. 1024 с. <https://academyart.org.ua/news/kolektyvna-monohrafiia-nam-ukrainy>
6. Міщенко М. Охорона об'єктів культурної спадщини в нових суспільних реаліях: зміна концептів та пошук перспектив. К.: Ін-т культурології НАМ України, 2023. 278 с. <https://icr.org.ua/vydannya/ohorona-ob-yektiv-kulturnoyi-spadshhyny-v-novyh-suspilnyh-realiyah-zmina-kontseptiv-ta-poshuk-perspektyv/>
7. Сланський Б. Техніка живопису та реставрації. / Авт. передм. та упор. І.Дорофійенко. – К.:Мистецтво, 2009. – 304 с., іл.
8. Тимченко Т.Р. Методи захисту основ станкового живопису. – К.: Задруга, 2015. – 98 с.
9. Цитович В. Реставрація: між парадигмою і теорією. // Пам'ятки України. – 2004. – Ч. 2. – С. 30 – 57.

Додаткова

1. Курінний П. Три роки праці Реставраційної Майстерні Лаврського Музею культів та побуту над консервацією та реставрацією музейних збірок (1924 - 1927) // Український музей: Зб. ст. / За ред. П. Курінного. – Зб. перший. – К.: Управління науковими установами УСРР, 1927. – С. 161–168.Рішняк О. Б. Реставраційна діяльність як форма збереження об'єктів культурної спадщини: канд. дис. 26.00.01 – теорія та історія культури. Київ – 2021.
2. Культура пам'яті сучасного українського суспільства: трансформація, декомунізація, європеїзація. К.: Ін-т культурології НАМ України, 2020. 352 с.

<https://icr.org.ua/vydannya/knygy/kultura-pam-yati-suchasnogo-ukrayinskogo-suspilstva-transformatsiya-dekomunizatsiya-yevropeyzatsiya/>

3. Тимченко Т.Р. Реставрація станкового живопису: проект термінологічного словника. // Проблеми українського термінологічного словника в мистецтвознавстві й етнології. / Наук. збірник. – Київ: Редакція вісника “Ант”, 2002. – С. 139–148.
4. Тимченко Т.Р. Ярослава Музика – реставратор Національного Музею у Львові. // Пам’ятки України. –2003. – Ч.1-2. – С. 92-111.
5. Цитович В.І. Реставрація пам’яток культури: проект словника загальної термінології. // Проблеми українського термінологічного словника в мистецтвознавстві й етнології. / Наук. збірник. – Київ: Редакція вісника “Ант”, 2002. - С. 133-137.
6. Nicolaus K. The Restoration of Paintings. Cologne, Könenmann, 1998. 422 p.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на літературу та завдання на СРС)
Розділ 1. Історія реставрації як специфічної сфери людської діяльності	
1	<p>ЛЕКЦІЯ 1. Тема: Поняття реставрації творів мистецтва</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - етимологія походження та значення понять «реставрація» «консервація»; - уявлення про реставрацію з найдавніших часів до XVIII ст. - принципи відмінності реставрації від ремонту, пристосування, оновлення - відомості про найдавніші реставрації образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва - зародження реставрації як самостійного виду діяльності у другій половині XVII ст. [3; 5]. <p><i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитися з загальним уявленням про реставрацію з найдавніших часів до XVIII ст. [3; 5].</p> <p><i>Дидактичні засоби:</i> Презентація <i>PowerPoint</i> за темою лекції.</p>
2	<p>ЛЕКЦІЯ 2. Тема: Розвиток реставрації у Західній Європі XVIII–XIX ст.</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - реставрація музейних зібрань у XVIII–XIX ст., складання реставраційних шкіл та традицій; - зміна уявлень про «патину часу» у XIX ст.; - «стилістичні» реставрації та рух за збереження автентичності («культ руїн»); - особливості реставрації пам’яток християнського мистецтва [3; 5]. <p><i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитися з етапами розвитку реставрації у Західній Європі XVIII–XIX ст. [3; 5].</p> <p><i>Дидактичні засоби:</i> Презентація <i>PowerPoint</i> за темою лекції.</p>
3-4	<p>ЛЕКЦІЯ 3-4. Тема: Реставрація пам’яток у Східній Європі XVIII–XIX ст.</p>

	<p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Формування реставраційної справи в Україні у XVIII ст. - Стилiстичні реставрації пам'яток архiтектури в Україні; - зміна уявлень про «патину часу» у XIX ст.; - Церковний та церковно-археологічний напрям реставрації, його здобутки і наслідки [3; 5]. <p><i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитися з етапами розвитку реставрації пам'яток в Східній Європі у XVIII–XIX ст. [3; 5].</p> <p><i>Дидактичні засоби:</i> Презентація <i>PowerPoint</i> за темою лекції.</p>
5	<p>ЛЕКЦІЯ 5. Тема: Формування основ наукової реставрації у XX ст.</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - формування поняття «пам'ятка» і його вплив на розвиток реставраційної галузі; - ідеї та принципи наукової реставрації на початку XX ст.; - реставраційна справа у Радянському Союзі та в Україні у XX ст. - українська школа реставрації музейного напрямку (Київ, Львів) [1; 3; 11]. <p><i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитися з основними етапами становлення наукової реставрації у XX ст. [1; 3; 11].</p> <p><i>Дидактичні засоби:</i> Презентація <i>PowerPoint</i> за темою лекції.</p>
6-7	<p>ЛЕКЦІЯ 6-7. Тема: Еволюція реставраційної галузі у XX ст.</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - руйнування культурної спадщини у період Другої світової війни і проблема її реставрації; - розвиток реставрації у 1960–1990-х рр.; - формування структури реставраційних закладів; - сучасний період функціонування реставраційної галузі (початок XXI ст.); - місце та роль реставрації у сучасному світі [1; 4; 5]. <p><i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитися з еволюцією реставраційної сфери в другу половину XX ст. [1; 4; 5].</p> <p><i>Дидактичні засоби:</i> Презентація <i>PowerPoint</i> за темою лекції.</p>
8	<p>ЛЕКЦІЯ 8 Тема: Основні положення теорії реставрації</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - основні теоретичні положення реставраційної діяльності: автентичність, історичність, об'єкт та суб'єкт реставрації, межі реставраційного втручання, «патина часу»; - відмінності термінології за регіонами світу та національними школами; - проблеми української реставраційної термінології; - реставраційна деонтологія [3]. <p><i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитися з основними положеннями теорії реставрації [3].</p> <p><i>Дидактичні засоби:</i> Презентація <i>PowerPoint</i> за темою лекції.</p>
Розділ 2. Реставраційне втручання та його проблематика	
9	<p>ЛЕКЦІЯ 9. Тема: Методологічні проблеми реставрації і реконструкції архітектурної</p>

	<p>спадщини</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - природні та соціальні фактори руйнувань пам'яток архітектури; - види реставраційних робіт для збереження пам'яток архітектури; - необхідність пристосування пам'яток архітектури і проблема відповідної методології реставрації [8]. <p><i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитися з основними факторами, що викликають руйнування пам'яток архітектури і видами реставраційних робіт на них [8].</p> <p><i>Дидактичні засоби:</i> Презентація <i>PowerPoint</i> за темою лекції</p>
10	<p>ЛЕКЦІЯ 10. Тема: Вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на стан збереженості мистецького твору</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - класифікація зовнішніх та внутрішніх факторів впливу на стан збереженості; - твір живопису як композитна система; - види та причини руйнувань основ (з дерева, полотна, паперу, металу), ґрунтів, фарбових та покривних шарів; - різновиди руйнації творів скульптури, графіки, декоративно-ужиткового мистецтва [9; 10, 12]. <p><i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитися з основними видами руйнації творів мистецтва і причинами, які їх викликають [9; 10, 12].</p> <p><i>Дидактичні засоби:</i> Презентація <i>PowerPoint</i> за темою лекції.</p>
11	<p>ЛЕКЦІЯ 11. Тема: Види руйнації творів мистецтва</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - механізми природного старіння творів мистецтва та їх ознаки. - вплив зовнішніх факторів оточуючого середовища на стан збереженості творів мистецтва [9; 10, 12]. <p><i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитися з основними видами руйнацій творів мистецтва [9; 10, 12].</p> <p><i>Дидактичні засоби:</i> Презентація <i>PowerPoint</i> за темою лекції.</p>
12	<p>ЛЕКЦІЯ 12. Тема: Консервація як етап реставраційного втручання.</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - консервація як перший та найбільш важливий етап реставраційного втручання; - основні вимоги до реставраційних матеріалів [9; 10, 12]. <p><i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитися з найважливішим етапом реставраційного втручання – консервацією, основними вимогами до цього процесу [9; 10, 12].</p> <p><i>Дидактичні засоби:</i> Презентація <i>PowerPoint</i> за темою лекції.</p>
13	<p>ЛЕКЦІЯ 13. Тема: Вплив консерваційних заходів на стан твору</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - різновиди процесів консервації у творах мистецтва; - вміння розпізнати ознаки консерваційного втручання [6; 9; 10; 12]. <p><i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитися з різновидами процесів консервації творів мистецтва [6; 9; 10; 12].</p>

	<p><i>Дидактичні засоби:</i> Презентація <i>PowerPoint</i> за темою лекції.</p>
14	<p>ЛЕКЦІЯ 14. Тема: Розкриття</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - розкриття як технічно складний та суперечливий за своїм результатом етап реставраційного втручання. - вміння розрізнити якісне від неякісного розкриття на творі мистецтва [6; 9; 10, 12]. <p><i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитися з процесом розкриття, його наслідками для твору мистецтва [6; 9; 10, 12].</p> <p><i>Дидактичні засоби:</i> Презентація <i>PowerPoint</i> за темою лекції.</p>
15	<p>ЛЕКЦІЯ 15. Тема: Зміни твору під час процесів розкриття</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - проблематика видалення чи збереження пожовтілих та потемнілих покривних шарів на творах живопису - проблематика видалення чи збереження пожовтілих та потемнілих покривних шарів на творах декоративно-прикладного мистецтва, поліхромної скульптури [5; 9; 10, 12]. <p><i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитися з проблематикою видалення чи збереження пожовтілих та потемнілих покривних шарів на творах живопису, декоративно-прикладного мистецтва, поліхромної скульптури [5; 9; 10, 12].</p> <p><i>Дидактичні засоби:</i> Презентація <i>PowerPoint</i> за темою лекції.</p>
16	<p>ЛЕКЦІЯ 16. Тема: Естетична реінтеграція, різновиди доповнення втрат</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - етап естетичної реінтеграції, його завдання, принципи його виконання; - вміння встановити різновид естетичної реінтеграції у творі мистецтва; - Уявлення про способи підбору методик виконання тонувальних втрат. Вимоги до реставраційних доповнень [5; 7; 9; 10, 12]. <p><i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитися з різновидами доповнення втрат твору мистецтва [5; 7; 9; 10, 12].</p> <p><i>Дидактичні засоби:</i> Презентація <i>PowerPoint</i> за темою лекції.</p>
17	<p>ЛЕКЦІЯ 17. Тема: Музей та його місце у системі охорони і збереження пам'яток.</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Історичні відомості про розвиток музейної справи з часів античності до сьогодні. - Законодавчі акти України щодо діяльності музеїв [7]. <p><i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитися з функціями і значенням музею у системі охорони і збереження пам'яток [7].</p> <p><i>Дидактичні засоби:</i> Презентація <i>PowerPoint</i> за темою лекції</p>
18	<p>ЛЕКЦІЯ 18. Тема: Реставрація і суспільство</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - проблематика непрофесійних втручань - неоднозначні випадки професійних реставрацій;

	<p>- проблеми української реставрації на сучасному етапі [4].</p> <p><i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитися з проблемою непрофесійних реставрацій та неоднозначних реставрацій творів мистецтва [4].</p> <p><i>Дидактичні засоби:</i></p> <p>Презентація PowerPoint за темою лекції.</p>
--	--

Основні завдання циклу практичних занять:

Практичні заняття мають на меті сприяти засвоєнню і закріпленню змісту кредитного модуля, щоб студенти отримали практичні навички роботи з отриманою інформацією та закріпили знання з основ історії і теорії реставрації творів мистецтва, необхідні для розробки об'єктів художнього проектування.

<i>№ з/п</i>	<i>Назва теми практичного заняття (посилання на інформаційні джерела)</i>
1	Тема 1. Поняття реставрації творів мистецтва <i>Літературні джерела: [3; 5]</i>
2	Тема 2. Розвиток реставрації у Західній Європі XVIII–XIX ст. <i>Літературні джерела: [3; 5]</i>
2	Тема 3. Реставрація пам'яток у Східній Європі XVIII–XIX ст. <i>Літературні джерела: [3; 5]</i>
3	Тема 5. Формування основ наукової реставрації у XX ст. <i>Літературні джерела: [1; 3; 11]</i>
4	Тема 6-7. Еволюція реставраційної галузі у XX ст. <i>Літературні джерела: [1; 4; 5]</i>
5	Тема 8. Основні положення теорії реставрації <i>Літературні джерела: [3]</i>
6	Тема 9. Методологічні проблеми реставрації і реконструкції архітектурної спадщини <i>Літературні джерела: [8]</i>
7	Тема 10. Вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на стан збереженості мистецького твору <i>Літературні джерела: [9; 10; 12]</i>
8	Тема 11. Види руйнації творів мистецтва <i>Літературні джерела: [9; 10; 12]</i>
9	Тема 12. Консервація як етап реставраційного втручання <i>Літературні джерела: [9; 10; 12]</i>
10	Тема 13. Вплив консерваційних заходів на стан твору <i>Літературні джерела: [6; 9; 10; 12]</i>
11	Тема 14. Розкриття <i>Літературні джерела: [6; 9; 10, 12]</i>
12	Тема 15. Зміни твору під час процесів розкриття <i>Літературні джерела: [5; 9; 10, 12]</i>
13	Тема 16. Естетична реінтеграція, різновиди доповнення втрат <i>Літературні джерела: [5; 7; 9; 10, 12]</i>
14	Тема 17. Музей та його місце у системі охорони і збереження пам'яток <i>Літературні джерела: [7]</i>
15	Тема 18. Реставрація і суспільство <i>Літературні джерела: [4]</i>
16	Залік <i>На заліку оголошується кінцева оцінка, яка ставиться у заліково-</i>

№ з/п	Назва теми практичного заняття (посилання на інформаційні джерела)
	<p>екзаменаційну відомість. Студенти, що не набрали 60 балів, а також, ті хто хочуть підвищити свою оцінку здають залік у письмовій формі. Студенти, що недопущені до заліку можуть здавати на занятті заборгованості. Якщо недопущений студент зміг протягом заняття отримати допуск та має більш ніж 60 балів, він отримує залікову оцінку на цьому ж занятті. Якщо студент допустився, але 60 балів не набрав, він також має право написати залікову роботу.</p> <p>Студенти, що отримали заздалегідь допуск та погоджуються зі своєю оцінкою, можуть не бути присутні на заліковому занятті.</p>

6. Самостійна робота студента

№з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин СРС
1	Підготовка до аудиторних занять	34
2	Підготовка до заліку	14

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Опрацьовуючи навчальний матеріал навчальної дисципліни «Основи історії і теорії реставрації творів мистецтва», студенти:

на практичних заняттях

під керівництвом викладача:

під час семінарів проводиться опитування здобувачів освіти по питаннях теми, обговорення проблемних та дискусійних аспектів теми. Експрес-контроль у письмовій формі (тестування) проводиться двічі на семестр, як контроль залишкових знань з двох розділів навчальної дисципліни.

Відвідуваність і виконання завдань

Для студентів, які бажають повноцінно засвоїти програму курсу й отримати відмінні результати навчання, необхідні 100% відвідування лекційних і практичних занять. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються. Дедлайн відпрацювань – передостаннє практичне заняття. Для виконання практичних завдань на задане проблемне питання не рекомендується використовувати матеріали, знайдені в ненадійних джерелах, зокрема у блогах у мережі Інтернет або публікаціях, що не мають автора, оскільки, як правило, вони мають низьку якість (окрім Вікіпедії). У разі сумнівів слід проконсультуватися з викладачем.

Політика університету:

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: робота на 15 практичних заняттях у формі опитування та обговорення проблемних питань та написання експрес-тестів.

Календарний контроль: проводиться двічі за семестр за підсумком отриманих на практичних заняттях балів, мінімальна кількість балів для позитивного календарного контролю наведена нижче у таблиці.

Семестровий контроль: залік.

Оцінювання та контрольні заходи

Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, що отримуються за:

- 1) роботу на 15 семінарських заняттях;
- 2) контроль залишкових знань з двох розділів дисципліни у формі написання тестових завдань (на платформі www.classtime.com).

Робота студента:

- на 15 семінарських заняттях визначає 45% його рейтингу з дисципліни;

- контроль залишкових знань з розділів визначає 55% його рейтингу з дисципліни;

Для того, щоб отримати найвищий рейтинг, студенту потрібно брати активну участь у семінарських заняттях, виголошувати належно підготовлені й аргументовані усні доповіді з семінарських питань, активно доповнювати відповіді інших студентів, чітко й логічно висловлювати власну позицію з дискусійних питань, своєчасно виконувати тест-контролі. Студенту дається одноразова можливість виконати тест-контролі.

Викладач оцінює роботу студента на кожному семінарському занятті та виставляє бали за роботу на семінарських заняттях та результати проведених тест-контролів до модулю «Поточний контроль» Електронного кампусу. Результати першого і другого календарного контролю залежать від поточного рейтингу студента й заносяться до модулю «Календарний контроль» Електронного кампусу на восьмому й шістнадцятому тижнях навчання відповідно.

Студент може оскаржити оцінку викладача, подавши відповідну скаргу викладачу не пізніше наступного дня після ознайомлення студента з виставленою оцінкою. Скарга розглядатиметься за процедурами, встановленими університетом.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

1. Роботи на 15 практичних заняттях (максимальна кількість балів на 1-му практичному занятті складає 3 бали)

повна відповідь (не менше за 90% потрібної інформації), надані відповідні обґрунтування та особистий погляд	3
достатньо повна відповідь (не менше за 75% потрібної інформації), що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», або незначні неточності)	2
неповна відповідь (не менше за 60% потрібної інформації)	1

2. Написання тест-контроль з двох частин проводиться протягом семестру: ваговий бал за перший тест-контроль – 35 балів, за другий тест-контроль – 20 балів. Максимальний бал за всі частини тест-контролю складає 55 балів.

Тест контроль загалом складається з 55 тестових питань. Максимальна кількість балів за правильну відповідь на 1 питання складає 1 бал, неправильна відповідь – 0 балів.

1 частина тест-контролю складається з 35 тестових питань

2 частина тест-контролю складається з 20 тестових питань

Календарний контроль:

Календарний контроль проводиться двічі на семестр. Метою проведення календарного контролю є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами.

Критерій		Перший календарний контроль	Другий календарний контроль
Термін		Тиждень 8	Тиждень 16
Умови отримання позитивного календарного контролю	Поточний рейтинг	18 ≥ балів	36 ≥ балів

Відповідь на заліку оцінюється у 100 балів та складається з двох питань

повна відповідь (не менше за 90% потрібної інформації)	50-45
достатньо повна відповідь (не менше за 75% потрібної інформації)	44-38
неповна відповідь (не менше за 60% потрібної інформації)	37-30

Перелік питань до семестрового контролю (заліку) надані в **додатку А** до силабусу.

Умови допуску до семестрового контролю: наявність кількості балів не менше від 40

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100–95	Відмінно
94–85	Дуже добре
84–75	Добре
74–65	Задовільно
64–60	Достатньо
Менше, ніж 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

За наявності у студента документів, які підтверджують його участь у олімпіадах (міських, міжміських, всеукраїнських тощо) за темою семінарського заняття або розділу кредитного модуля ці теми можуть зараховуватись за відповідною тематикою та відповідними балами РСО.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено професор кафедри, доктор мистецтвознавства Світлана ОЛЯНИНА

Ухвалено кафедрою графіки (протокол № 13 від 20.06.2024)

Погоджено Методичною комісією Видавничо–поліграфічного інституту (протокол №5. від 24.06.2024).

Перелік питань до семестрового контролю (заліку)

Зразок залікового білету

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»	
Рівень вищої освіти	першого (бакалаврського) <small>(назва ступеня)</small>
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація <small>(код і назва напрямку підготовки)</small>
Освітня програма	Образотворче мистецтво <small>(код і назва спеціальності)</small>
Навчальна дисципліна	ОСНОВИ ІСТОРІЇ І ТЕОРІЇ РЕСТАВРАЦІЇ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА <small>(назва)</small>
ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ № _____	
1	<i>Питання з переліку наведених нижче питань</i>
2	<i>Питання з переліку наведених нижче питань</i>
Затверджено на засіданні кафедри	Графіки <small>(назва кафедри)</small>
Протокол № _____	від « _____ » 20__ р.
Завідувач кафедри графіки	_____ <small>(підпис) (Прізвище та ініціали)</small>

ПИТАННЯ для формування залікових білетів

1. Якою є етимологія термінів «реставрація» та «консервація» ?
2. На яких засадах та якими методами відбувалось реставрування творів мистецтва у давні часи?
3. Коли у Західній Європі з'явилися професійні реставратори? Якими принципами вони керувалися в своїй діяльності?
4. Що таке «стилістична реставрація»? Які приклади «стилістичної реставрації» можете навести?
5. Як Романтизм XIX ст. вплинув на нове розуміння цінності історичної спадщини?
6. Чим характеризується церковно-археологічний напрям реставрації? Які приклади «археологічної реставрації» можете навести?
7. Яку роль в зародженні реставраційної теорії зіграли Дж. Рескін, Л.Віте, П. Меріме?
8. Якими були сформульовані на початку XX ст. принципи наукової реставрації? Які її цілі та завдання?
9. Чим характеризується розвиток української реставрації першої половини XX ст.?
10. Що характерно для реставраційної галузі другої половини XX – поч. XXI ст.?
11. Якими є основний зміст та положення Венеціанської хартії?
12. Якими є основні положення кодексів з реставраційної деонтології?
13. Як формулюється сучасне поняття реставрації творів мистецтва?
14. Якими є сучасні принципи реставрації та реконструкції пам'яток архітектури?

15. Який зміст вкладають у поняття автентичності?
16. Що таке «пати́на часу» і якими мають бути межі реставраційного втручання?
17. Що таке естетична реінтеграція і коли вона потрібна?
18. Якими є проблеми реставраційної термінології?